

In alle staten

Nieuwsbrief van Stichting Staten & Stinzen

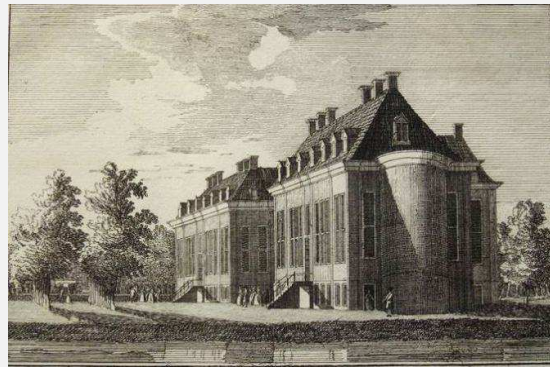
mei 2015

MARIA LOUISE VAN HESSEN-KASSEL 1765-2015

Onder overweldigende belangstelling werd op 9 april in de Grote Kerk van Leeuwarden het jaar van prinses Maria Louise geopend, die op 9 april 1765 overleed. Zo werd een reeks van evenementen ingeluid, waaronder twee dagen later een theateraal gebeuren in de overtuin van Oranjewoud, waar enkele tientallen acteurs in korte episoden het leven van de prinses uitbeeldden (foto). Dat speelde zich onder meer af in het Stadhouders Hof, het Princessehof, het paleis Oranjewoud en het buiten Mariënborg, waarvan de laatste twee niet meer bestaan.

In het kader van het Maria Louisejaar is het op 31 mei in Oranjewoud de 'dag van het park', terwijl in het Princessehof een aantal lezingen worden gehouden. Vanaf 14.00 uur, komen aan het woord: kunsthistoricus drs. Rita Radetzky over het Stadhouders Hof in Leeuwarden, oud-archivaris drs. Arie-Pieter van Nienes over het archief van de Friese stadhouders en oud-directeur van Paleis Het Loo dr. Johan ter Molen over zilver, goud en kostbaarheden in het bezit van Maria Louise. Zie voor meer informatie: www.princessehof.nl/activiteiten/lezing-een-kijkje-het-leven-van-een-prinses

Het programma dat voor het herdenkingsjaar is georganiseerd, beslaat vele webpagina's. Het is het beste hiervoor marialouise2015.nl te raadplegen. Een uitzonderlijke dag belooft ook de 20^e juni te worden, dankzij de Palio van Leeuwarden: een historische harddraverij van Friese paarden, op een baan van 100 meter (Wilhelminaplein, Zaailand). Op die dag wordt ook de grote muurschildering onthuld die op het Oldehoofsterkerkhof tot stand komt: een stamboom van de nazaten van Maria Louise die heden ten dage aan het hoofd van de Europese monarchieën staan.

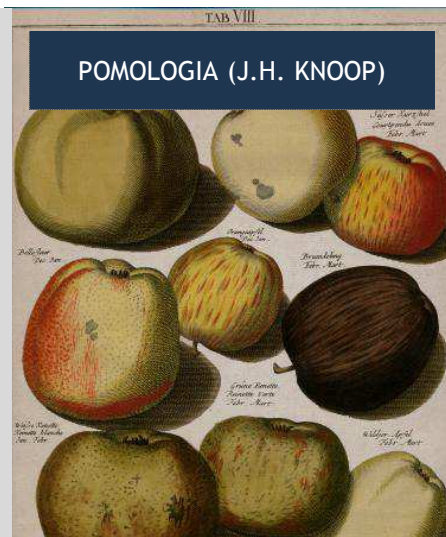

J.H. KNOOP, TALENTVOL HOVENIER EN PUBLICIST

In de 18^e eeuw werd door de hoveniers bij de staten veel zorg besteed aan het kweken van fruitbomen. In het HCL in Leeuwarden is een expositie te zien over J.H. Knoop (1700-ca. 1768), de hovenier die Maria Louise in 1731 uit Kassel naar Leeuwarden haalde om de aanleg van haar buiten Mariënburg te realiseren. Na zijn ontslag in 1749 publiceerde hij boeken over uiteenlopende onderwerpen zoals fruitsoorten, wiskunde, landmeten, astrologie en zelfs over opvoeding. Hij was later leraar in dienst van de bekende adellijke familie Burmania in Bakkeveen.

Vooraf zijn boeken *Pomologia* (over appels en peren), *Fructologia* en *Beschouwende en werkdadige hovenierskunst* zijn van veel belang geweest voor het kweken van fruit: er wordt nog steeds veel gebruik van gemaakt.

Deze veelzijdige man is ondanks zijn publicaties in anonimiteit gestorven, maar dankzij deze expositie is hij niet vergeten.

TÚNMANSWENTE MARTENASTATE, CORNJUM

Martenastate in Cornjum is een fraai complex van een romantisch slotje met een wandelpark in de landschapstijl waarin veel stinzenflora voorkomt. De prachtige vijvers zijn onlangs uitgediept en lanen hersteld. De sporen van de restauratie zijn nu goed te zien. Enkele jaren geleden is de voormalige tuinmanswoning verbouwd en deze 'Túnmanswente' dient nu als multifunctionele ruimte met een restaurant, theetuin en winkel voor streekproducten. Voor het beheer van de túnmanswente worden leerlingen van het Norwin College en het Friesland College ingeschakeld. Zie voor informatie:

www.tunmanswente.nl

FESTIVAL ORANJEWOUD

Van 28 tot en met 31 mei is er weer het Festival Oranjewoud, onder meer in Klein Jagtlust, Oranjestein (Oranjerie) en Landgoed Oranjewoud. Het festival draait om kamermuziek, maar opent deze keer met de première van de nieuwste productie van Opera Spanga: *The Electric Flute*, een variant op de Zauberflöte. Het programma eindigt zondagmiddag 31 mei met het gratis Prinsenvijkconcert. In de tussenliggende dagen wordt de kamermuziek (ook) gegoten in vormen als zwembadconcert, tipiconcert, 'silent' concert in de nacht, en concert annex modeshow. Kijk op oranjewoudfestival.nl

NOG EEN KAMERMUZIEKFESTIVAL

Het Nationaal Muziekinstrumentenfonds zet samen met de vereniging Heemschut een groots, landelijk kamermuziekfestival op. De kwaliteitsinstrumenten van het fonds weerklinken op fraaie erfgoedlocaties. Zo ook in onze provincie: in de kerk van Huizum, het oude raadhuis van Beetsterzwaag en in twee van de staten: Fogelsanghstate (Veenklooster) en Crackstate te Heerenveen (foto). Het festival duurt van vrijdag tot en met zondag; de concerten in Fryslân zijn alle op zaterdag 6 juni. In Fogelsanghstate spelen Riëtte Olthof (piano) en Emma Roijackers (viool) om 11 uur Bach, Beethoven en Brahms. Om 3 uur spelen in Crackstate Wiesje Nuver (viool) en Martijn Buijnsters (gitaar) Paganini, Piazzola, De Falla en Bártok. Kijk op www.muziekinstrumentenfonds.nl/323/evenementen/weekend-van-het-nmf

CRACKSTATE

TENTOONSTELLING VORMT ORIGINELE OPENING ZOMERSEIZOEN UNIASTATE

Op 4 april heeft Uniastate het zomerseizoen geopend met een binnen- en buitenexpositie van kunstenaar Ryt Kooistra uit Koudum. Haar speelse objecten vormen een mooi contrast met de strakke luchtspiegeling van Uniastate en komen prima tot hun recht op het weidse terrein. De beelden wekken vaak een glimlach op: een koe die je een luchtkusje geeft, een ondeugende uitgestoken tong, een breeduit zittende kip met de vleugels over elkaar, een torso in de vorm van het lijfje van een galajurk, maar ook een stel levensechte ganzen of een beeld waar een verhaal bij hoort. Alle objecten zijn van keramiek en vinden hun oorsprong in vele pakken klei. Kortom, een leuke expositie die het zeker waard is om een bezoek te brengen aan Uniastate in Bears.

RESTAURATIE VAN HET PLAFOND VAN OENEMASTATE TE HEERENVEEN

Op onze platformavond van 5 november 2014 heeft de heer Ap Timmermans, voorzitter van de Stichting Interieurs in Friesland, een inleiding gehouden over de inventarisatie van waardevolle interieurs in de provincie. Een belangrijk project, want de interieurs zijn erg aan verandering onderhevig en vanwege de beperkte toegankelijkheid vaak onbekend. De interieurs van staten en landhuizen geven een beeld hoe voornamen bewoners hun huizen in verschillende eeuwen hebben ingericht. Omdat het hier om belangrijke objecten gaat, is het van groot belang dat de interieurs in goede staat verkeren. Het is dan ook verheugend te kunnen melden dat de unieke plafondschildering van Oenemastate in Heerenveen gerestaureerd wordt. Het fraaie kunstwerk van Matthias van Pelckum dateert uit 1663. Het stelt een mythologische scène met krijgsheroe Ares op een door hond en paard getrokken wagen voor, die over de wolken rijdt. De scène wordt verlevendigd door kleine engeltjes (cupido's). Verder zijn de wapens en monogrammen van de opdrachtgevers Ernst van Haren en Catharina van Oenema in de schildering verwerkt. Na de restauratie zal het plafond weer te bewonderen zijn in Oenemastate (restaurant 't Gerecht).

Het prachtige plafond speelt ook een rol bij het evenement met de titel 'Bitterzoet - aan tafel met Marijke Meu', dat in de zaal van Oenemastate wordt georganiseerd. Het thema van het evenement betreft een "bezoek" van de prinses aan Oenemastate waar zij de gebroeders Willem en Onno Zwier van Haren treft en met hen de bovengenoemde spiegelmonogrammen bekijkt. Verder staan de bezoekers nog onverwachte verrassingen te wachten. Een humoristisch walking dinner waarin de aardappel een rol speelt.

De data zijn: 21 mei, 11 juni, 9 juli en 3 september, telkens om 19.00 uur.

Meer informatie: www.actatheater.nl

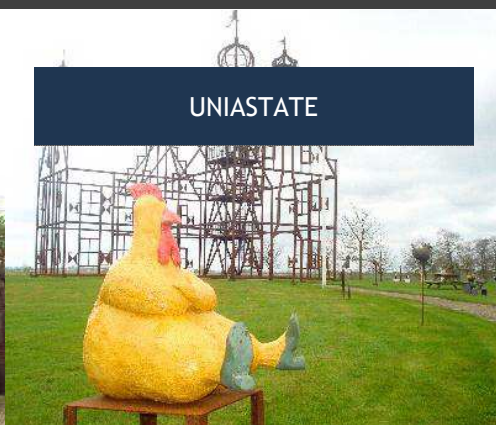
OENEMASTATE

MARTENASTATE

UNIASTATE

DEKEMA KAN MEER GASTEN ONTVANGEN

Op 25 april, tijdens de jaarlijkse voorjaarsfair, werd bij Dekema State de naastgelegen monumentale boerderij heropend na een grote restauratie, samen met de nieuwe 'zwaikom' (foto), die het mogelijk maakt een vaartochtje naar de state te maken en ook nog om te keren voor de terugweg. (Vroeger gebruikte men voor deze tocht de snik, een schuit met 'twee voorzijden', vertelde voorzitter Volkers van de stichting Dekema State.)

De boerderij maakt het mogelijk grote groepen te ontvangen. In de state zijn dit seizoen schilderijen te zien die vroeger op de state hebben gehangen, dan wel in familiebezit zijn gebleven. 'De reünie', is de tentoonstelling gedoopt. Vóór 16 juni alleen in het weekend te bezichtigen, vanaf die datum is de state weer zes dagen per week open (maandag niet). Bijzondere dagen zijn er al snel: bijvoorbeeld op 23 mei, als de Dag van het kasteel hier plaatsvindt (landelijk veelal op Pinkstermaandag). Het thema is dit jaar Marijke Meu, hetgeen inhoud krijgt door twee workshops 'hofdansen'. Die vinden plaats in de boerderij.

Op 6 juni is er een culturele dag met live muziek, in het kader van de Ring om Leeuwarden. De landelijke Imkerijdagen vinden plaats op 11 en 12 juli: behalve een kijkje bij de imker is er bijvoorbeeld ook poppenkast. Na het Open Monumentenweekend (12 en 13 september) gaat de weekendopenstelling weer in, met op 10 oktober de jaarlijkse kastanjemiddag voor de jeugd (Oktobermaand Kindermaand).

SCHIERSTINS OP 21 AUGUSTUS WEER OPEN

De beuk voor de ingang van de Schierstins is gekapt, de werkzaamheden aan de nieuwe foyer in volle gang. Feanwâlden moet het even zonder cultuurcentrum stellen, want de Schierstins is dicht tot in augustus.

Intussen is hier een van de provinciale archeologische steunpunten gekomen en is er een nieuwe permanente tentoonstelling ingericht: 'Het laatste Friese torenkasteel / de lêste toerstins'. Deze expositie voert de bezoekers naar de tijd dat het wemelde van de torenkastelen, vooral in Friesland. Kaarten, filmpjes, tekeningen, foto's, door krijgsgeweld beschadigde schedels en ander archeologisch materiaal laten iets zien van de tijd van hoofdelingen en schiere monniken. In de overwelfde torenkelder is een animatiefilm te zien over de geschiedenis van de Schierstins. Op de zolders van de 18^e-eeuwse aanbouw wordt dit verhaal verder geïllustreerd door foto's, filmpjes en voorwerpen. Enkele vroegere bewoners, zoals de postbeambte Musch, herinneren aan de diverse functies die het gebouw in de loop der eeuwen heeft gehad.

Op enig moment in de zomer zal het gebouw weer toegankelijk zijn en op 21 augustus vindt de officiële heropening plaats.

Donateur worden?

Neemt u, als u belangstelling heeft voor het donateurschap, contact op per e-mail: info@statenstinzen.nl

